

QAZPAYLAYICI STANSİYANIN OPERATORU**VƏZİFƏSİ ÜZRƏ MÖVZULAR****1. "Qazdan istifadə qaydaları" üzrə:**

- Qaz qurğularının qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması, istismarı və qəbulu məsələləri;
- Tikintisi və ya yenidən qurulması nəzərdə tutulan qaz kəmərlərinin və qaz qurğularının istismara verildikdən sonra istehlakçıya qazın verilməsi qaydaları;
- Sənaye və məişət qaz qurğuları olan istehlakçının qazın alqı-satqı müqaviləsində göstərilən həcmi artırmaq və ya azaltmaq məsələlərinin həlli qaydaları;
- Qaz paylayıcısının illik iş planına uyğun təmir-profilaktika işləri;
- Qaz sayğaclarının quraşdırılması, onların istismara verilməsi, vaxtlı-vaxtında təftişi məsələlərinin həlli qaydaları;
- Zədələnmiş qaz sayğacının təmir olunması, sayğacın dövlət yoxlamasından keçirilməsi, dəyişdirilməsi və quraşdırılması məsələlərinin həlli qaydaları;
- Buraxılış-sazlama və rejim-sazlama işlərinin yekununa dair aktlaşdırmada iştirak;
- Əsasən sənaye qurğularının istismara buraxılmasının təşkili qaydaları;
- İstehlakçılarla alqı-satqı müqaviləsinin bağlanması qaydaları;
- Buraxılış-sazlama və rejim-sazlama işlərinin yekununa dair akta əsasən sənaye qurğularının istismara buraxılması qaydaları.

2. Vəzifə təlimatı üzrə:

- Fəhlə və qulluqçularla keçirilən əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları;
- Neft sənayesi müəssisələrində əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası üzrə aparılan işlər;
- Qazın istehlakçılara çatdırılma qaydaları (hansı təzyiqdə və həcmdə);
- Qaz ölçü qovşaqlarında qaz sayğaclarının vaxtında təftişdən keçirilməsinin təmin edilməsi;
- Yanğından mühafizə qaydaları;
- Sahədə və ofisdə quraşdırılmış avadanlıqlardan (kompüterdən və s.) istifadə qaydaları;
- İSO Beynəlxalq standartları;
- Təbii və səmt qazının tərkibi;
- Qazın kütləsi və qaz sərfi;
- Qazın halını təyin edən əsas parametrlər, qaz qanunları;
- Sənayedə və məişətdə ekoloji məsələlər.

3. Qaz təsərrüfatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik tədbirləri qaydaları üzrə:

- İstismar olunan qazpaylayıcı stansiyada qaz qurğularının tipi, məhsuldarlığı;
- Qaz xətlərinin və avadanlıqların layihələndirilməsi və tikintisi haqqında məlumatlar;
- Qaz balonundan istehlakçılara ayrılan qollar üzərində təzyiq rejimləri;
- Sahədə olan avadanlıqların texniki istismarı;
- Yeraltı və yerüstü qaz borularının xarakteristikaları;
- Mühafizə və təhlükəsizlik zonalarının ayrılması qaydaları;
- Qaz sızmalarının qarşısının alınması üçün işin təşkili;
- Qaz qurğularının və avadanlıqlarının təftişində və təmirində iştirak.

4. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsi üzrə:

- İlin soyuq vaxtında açıq havada və ya isidilməyən örtülü binalarda, habelə isti havalarda işin dayandırılması və işçilərə fasilələrin verilməsi qaydalarını;
- Sağlam və təhlükəsiz əməyin mühafizəsi şəraiti.

5. Texniki təhlükəsizlik haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu üzrə:

- Təhlükə potensialı obyektləri, ordakı texniki qurğuları və avadanlıqları;
- Təhlükə potensialı obyektlərdə işləyənlərin vəzifələri.

ƏDƏBİYYAT:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qazdan istifadə qaydaları" .
2. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti tərəfindən dekabr 2004-cü ildə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Neft Sənayesində Əməyin mühafizəsinin vahid idarəetmə sistemi".
3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 21 iyun tarixli 103 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qaz təsərrüfatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik tədbirləri qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında" .
4. Ə. Məlikov, Ə. İsmayılov. Qazdan İstifadə qaydaları. Bakı, 2007.
5. H. Mirələmov, Q. İsmayılov. Neftin və qazın boru kəmərləri ilə nəqli. Bakı, 2010.
6. Q. İsmayılov, R. Nağıyev, B. İsmayılov. Təbii qazlar. Bakı, 2013.
7. Magistral qaz kəmərlərinin texniki istismarı və onların istismarında texniki təhlükəsizlik qaydaları. Bakı 2013.
8. Kompüter texnikası ilə işləyənlərin əməyinin təhlükəsizliyi üzrə təlimat Bakı, 2000.
9. A.Rəsulov. Təbii qazların yığılması, nəqlə hazırlanması və istifadəsi. Bakı, 2008

10. Magistr qaz kəmərlərinin texnoloji layiləndirilməsi. 1-ci hissə. Moskva, 1985
11. Qaz təsərrüfatında texniki istismar, əməyin mühafizəsi, yanğın təhlükəsizliyi, ətraf mühitin mühafizəsi qaydalarına və beynəlxalq standartlarına dair. 1000 sual-1000 cavab. Bakı, 2017
12. N. Karnaux. Qaz təsərrüfatında istismarın təşkili. Moskva, 2007

1. Qazpaylayıcı stansiyanın daxili xətlərində qazın sürəti nə qədər olmalıdır?

- A) 30 m/san
- B) 25 m/san
- C) 35 m/san
- D) 15 m/san
- E) 20 m/san

2. Qazpaylayıcı stansiyalarda hansı texnoloji əməliyyatlar aparılır?

- A) Qazın təmizlənməsi, təzyiqin aşağı salınması odorizasiyası, qazın miqdarının ölçülməsi və istehlakçılara ötürülməsi
- B) Qazın bərk və maye qarışıqlardan təmizlənməsi, yüksək təzyiqin aşağı salınması (reduksiyası), odorizasiyası (zəruri hallarda), qazın miqdarının ölçülməsi və kommersiya qeydiyyatı
- C) Magitral xətdən gələn yüksək təzyiqin aşağı salınması, odorizasiyası qazın miqdarının ölçülməsi və kommersiya qeydiyyatı və istehlakçılara ötürülməsi
- D) Qazın maye qarışıqlardan təmizlənməsi, təzyiqin qaldırılması qazın miqdarının ölçülməsi və istehlakçılara ötürülməsi
- E) Qazın bərk qarışıqlardan təmizlənməsi, təzyiqin və həcmi tənzimlənməsi, odorizasiyası, kommersiya qeydiyyatı və istehlakçılara ötürülməsi

3. Qoruyucu klapanın vəzifəsi nədir?

- A) Qaz sızmasının qarşısını alır
- B) Qaz sərfiyyatını tənzimləyir
- C) Qaz boru xəttində təzyiqi tənzimləyir
- D) Yüksək təzyiqdə avadanlıqları mexaniki dağılmadan qoruyur
- E) Qaz boru xəttində təzyiqlər fərqi yaradır

4. Hansı texnoloji proses qazın nəqlə hazırlanmasına aid deyil?

- A) Qazın təmizlənməsi
- B) Qazın sıxılması
- C) Qazın soyudulması
- D) Qazın qurudulması
- E) Qazın qızdırılması

5. Qazpaylayıcı şəbəkə (stansiya) necə istehsalat sahəsi adlanır?

- A) Adi sahə
- B) İstehsalat sexi
- C) Təsərrüfat
- D) Kompleks
- E) Obyekt